

Hippocrate / Morel, Frédéric (éd.).
Hippokratous peri tôn Pharmakôn
kathairontôn = Hippocratis de
Pharmacis purgantibus Libellus Ex
Cuiaciano cod. à R. P. S. I. exscriptus
: hactenus in plerisque Hippocratis
editionibus desiratus. Fed. Morellus
professorum Reg. decanus Lat. vertit
et notis illustravit.

Parisiis : apud Ioannem Libert, 1621.

Cote : 33245x02

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

καθαιρόντων.

HIPPOCRATIS

DE PHARMACIS

purgantib. Libellus.

*Ex Cuiaciano Cod. à R. P. S. I.
exscriptus : hactenus in plerisque
Hippocratis editionib. desideratus.*

FED. MORELLVS Professo-
rum Reg. Decanus Lat. ver-
tit & Notis illustravit.

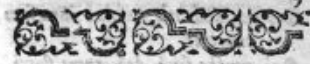
PARISIIS,

Apud IOANNEM LIBERT,
viâ D. Ioannis Later. propè
Auditorium Regium.

M.DC.XXI.

0 1 2 3 4

AD CL. V. IOANN.
HEROARDVM D. de
Vaugrigneuse, Regis
Consiliarium &
Archiatrum:

FED. MORELLI Professo-
rum Reg. Decani & Con-
siliarii Senarium.

HEROARDE Medicorum de-
us clarissimum,
Eu familiaritibis ensi Coi damus
Hippocratis factum, recens qui prodijt
E Iure-Consultorum Apollinis penu.
Partum statim agnosces patris san-
tem cate.

Et de statu quis moueat huic litem?
nisi

Agyria vana, contumax & per-
sina.

ā ij

Nebulo Medentis nomine incassum
sumens:

Qui cuncta suq; deq; agens flocci
facit,

Hippocratiq; auspicia & Æsculapj,
Grassetur ut passim in capita mor-
talium.

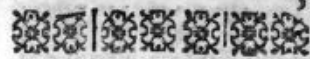
Tu regia Herculeæque clava hu-
iusmodi

Monstrum coercere informe, captum
lumine.

Hippocratica sic asseres oracula,
Que sordido non alligantur questui.
Hic nostre opelle fructus erit vberri-
mus,

Quam si probari, consules boni bend.

ΝΙΚΟΜΗΔΟΥΣ ΕΙΣ

Ἱπποκράτειν διείζον.

Ιπποκράτης φίλος τοῦ μερόπων καὶ
στάτο λαῶν

Εἴδω, ὅτι κεκῶν τοῦ σώματος εἰν
αἰδῶ.

Idem Latinè.

Terrigenum fuit Hippocrates
Lux, nempe medente hoc
Plurima gens valuit, pauci autem Ely-
siunt.

Τηλυγάνης φίλος ὃς ἰδὸν Κώοιο
κοινός,
Οἷσις διδάσκει φαρμάκων καὶ
ἰατρικῶν.

a iij

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

πρὸ τῶν φαρμάκων

καθαίροντων,

βιβλίον.

Α πρὸ φαρμάκων οὐχ οἷα νομίζεται εἶναι. τὰ δ' αὖτε φαρμάκων καθαίρονται ἔκ τε καθαίρονται. εἰδὲ ὅτε ἡ ἀλλὰ καθαίρει, ἢ οἷα εἰδὲ ὅτε ἡ καθαίρει.

HIPPOCRATIS

DE

PHARMACIS PVRI- GANTIBVS LIBELLVS.

Ex Cuiaciano Cod. à R. P. D. P.

*exscriptus: hactenus in plerisque
Hippocr. editionib. desideratus.*

Ex FED. MORELLI, Pro-
fessorum Reg. Decani

Lat. versione.

A qua ad Remedia
spectat, non, ut vul-
gus putat, habet se:
nam eodē pharma-
co egri purgantur & non pur-
gantur. Interdū vero alia pur-
gant, quàm qua consuetum est.
Aliquando etiā plusquam par
a iij

καθαίρει. ἐστὶ δὲ ὅτε τὰ δέοντα
ἐποιήσει. ὥστε οὐχ ὅς τι πεποι-
σὺντα τοῖσι φαρμακείοις εἰκὴ δι-
δοῖται. ὑπολαμβάνειν γὰρ χρὴ
τὰ σπῆα τὰ τρέφοντα ἡμᾶς φάρ-
μακα εἶναι, ἥσσον δὲ ἐκείνων. οἱ
γὰρ ἀνθρώποι τῶντα ὀρθῶς μὲν σι-
πυόμενοι ὑγιαίνεισι· μὴ ὀρθῶς
δὲ, καμνοῖσιν. ὑπερβαλλόντως δὲ,
καθαίρονται μὲν, ὥσπερ ἀπὸ τῆς
εὐκλεινέων φαρμακῶν· ἥσσον
δὲ καὶ βραδύτερον τῆς εὐκλει-
νέων φαρμακῶν. δῆλον οὖν ὅτι
ὅσα καὶ ταῦτα φάρμακα. ὁμοῦς
δὲ ταῦτα βραδύτερον, καὶ ξυνή-
γη εἶναι ἡμῖν, ἐκαστὴν ἡμέραν
ἐσθλόντα· ἐς τὸ σώμα εἰκὴ, ὅ

est purgant. Interdum qualia oportet efficiunt. Quare fieri non potest, ut qui medicamentis confidit, temere & incautum tradat. Etenim etiā cibos qui aliis nos, pharmaca esse existimandum est, sed minor horū quā illorū est vis. Enimvero homines alimenta recte sumētes valent. Quid si iis recte non utantur, egrotant: Verum cum sumpramodū edunt, purgantur illi quidem, quemadmodum à puris & sinceris pharmacis; sed minus & lentius quā à meris medicamentis. Quocirca perspicuum est etiam alimenta esse pharmaca; attamen tardiora, cum assueta sint nobis, & quotidie corpus ingrediantur: eadē

αἰμαλῶς διδόναι, [εἰκῆ] τὰ
 εἰσάγει πρὸς ἀνθρώπους, ὅς τοι
 ποιεῖ πῶς. καὶ τὰ εἰλικρινέα ὅ
 τὰ ὀξέα, ἢ αἰμαλῶς καὶ ἀπ-
 ερισκίπτως διδόναι, πρὸς ἐμέλει δὲ
 περὶ τῶν πρὸς συμφορῶν. χρὴ οὖν
 περὶ τῶν διδόναι πρὸς ἐμὴν χολώ-
 σεσιν, ὅ, πρὸς χολῇ κατὰ τὴν, πρὸς
 σι τὴν φλεγμονώδεσιν, ὅ, πρὸς φλέγ-
 μα, πρὸς τὴν ὑδρωπώδεσιν ὅ, πρὸς
 ὑδρῶ, τοῖσι τὴν μελαγχολώδεσιν ὅ, πρὸς
 μελαγχολίαν χολῇ. ἢ τὴν τούτων
 ἕξω κατὰ τὴν, τὰ μὲν δέοντα ἐ-
 κείνων τὰ μὲν δέοντα κενώ-
 σεις ὡς τὴν ἐξ αἰμοφύερα αἰμορρά-
 νειν. ὅταν οὖν μέλει πρὸς φάρ-
 μακοι διδόναι, ἢ τὴν κατὰ, ἢ

temere ac minus accurate data,
 inaniter fatigant homines; &
 morbos utiq; pariunt. porro pu-
 ra, ac vehementia, si quidē in-
 scite & inconsiderate quis præ-
 beat, nequaquam quod expedit
 perficient. Itaque primum opus
 est biliosis dare quidquid bilem
 purgat: pituitosis verò (qui
 phlegmate laborant) quidquid
 pituita arcet: & aqua intercute
 afflictis, quidquid aqua trahit:
 nigra autem bile percitis, quid-
 quid atram bilem euacuat. Sin
 præter hæc purges, quæ par est
 non purgabis, & quæ non opus
 est vacuabis, ita ut in utramq;
 partem pecces. Quoties igitur
 paras alicui medicamentu por-
 rigere quod sursum vel deorsum

τε δὴν, ἐπερωτᾶν αὐτὸν ἥτις εἴ
 δὴ π' ἐπὶ φάρμακον, ὅτε ποτε
 ρον ἢ καλὴν ὅν τινα κατωπερ-
 κοῖσι φαρμάκοις ὁξεία, ὅτε ὑ-
 πικνοῖται ὁ χυμὸς, ἢ σκληρὴ. ὅτε
 ἡ δὲ φῆ ὁξεία καὶ δὴλυτον (ἢ),
 μαλακωτέρων τε καὶ ἐλασσινῶν
 δεῖται. ἡ δὲ σκληρὴ εἶη, ἰσχυ-
 ροτέρων δεῖται. ὁ αὐτὸς δὲ ὁξεί-
 πος, ὅτε ποτε ὁ δὴν περὶ αὐ-
 τὸν δὲ μὴδ' ἐποτε φῆ μὴτε δὴν μὴ-
 τε κάτω κακὰ γάρσται, ἢ περὶ αὐ-
 τὸν φάρμακον, ἐγὼ καίαι ἥτις
 εἰ ποτε ὁ ἐπὶ οἰκτῶν ὅραται πρὸς
 λυτὸς ἢ καλὴν ποτε ὁ κάτω, ἢ

purget, oportet sumentē inter-
 rogare an aliquod iam biberit
 pharmacum, & virum alius
 cita sit ex purgantibus deorsum
 remediū, & statim obsecundet;
 an dura sit: quod si citā & so-
 lubilem esse dixerit, mollioribus
 ac paucioribus indiget: sin autē
 contumax & dura sit, validio-
 ribus opus habet. Idem quoque
 modus ad pbarmaca quæ supe-
 riori parte purgātia sunt, adbi-
 bendus est. Verum si responderit
 se numquam nec sursum nec
 deorsum purgatum fuisse aut
 medicatam potionem bibisse, co-
 gnitū perspectumq; esse oportet,
 an dum eorum quæ ingeruntur
 ratione sanus erat, alius libera-
 esset ad ea quæ infra sunt, aut

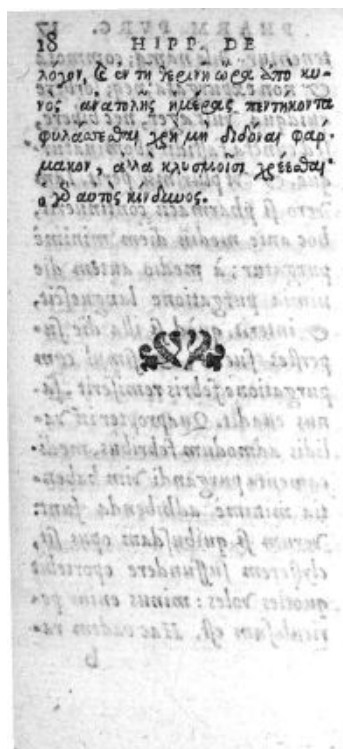
δυνάμεις πρὸς τὰ αἶμα· ἔτι
 πρὸς πλησμονὴν πῖνα ὑδατῶν,
 ἢ δριγύροια ἐπιγίγνεται αὐτοῖς. ὧν
 πάντα αἰετοῦται χεῖρ, ὥς δὲ
 δυνάμεις ὁρῶντες βυλβυλεύονται. ἀγ-
 γράς γὰρ συμφορὰ φάρμακον δι-
 δόντα δριγύροια, ὑποκτείνονται. Οἱ
 κοῖτοι μὲν οὖν ὑπὸ πυρετῶν ἰσχυ-
 ρῶς λαμβάνονται, ἢ χεῖρ πυρετι-
 σι φάρμακα δίδονται καθαρτή-
 ρια, ἐς τὸ μὴ ὁ πυρετός. εἰ
 δὲ μὴ ὅπως πτωχῶν καὶ δύναν-
 τῶν. Θερμαὶ γὰρ αἵ τε σφοδρῶς
 εὐδύνονται αὐτῶν, καὶ αἱ κοιλίαι αἰα-
 λαμβάνονται τὰ φάρμακα, ἔτι
 καθαρτῶν οὐδέν. καὶ τότε
 πυρετός γίνεται πλείων, ἔτι χεῖρ
 αἱματῶν, ἔτι ἐκτείνονται

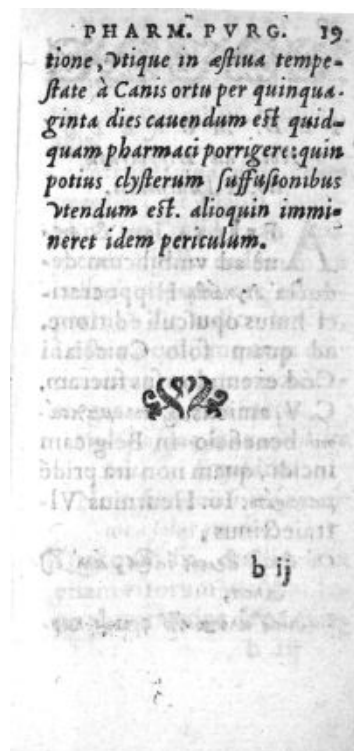
PHARM. PURG. 15
proclius ad vomitum, ratione
superiorū. item an post plenioris
cibi vsum, profluvium alui su-
peruenerit. de his omnibus sci-
ficari decet; ut sic rectum con-
siliū dare possis. turpis enim
casus euentusq; est, medicamen-
tum dando, hominē interimere.
Ceterū quotquot vehementibus
corripiuntur febribus, his nefas
est purgantia dare pharmaca,
donec febris remittatur: sin mi-
nus, citra quatuordecim dierū
spatium; quippe cum febricitan-
tiū calide sint carnes, & ven-
tres medicamentum retrahūt,
ac nihil vlla ex parte perpur-
gatur; immō febris tunc magis
accenditur, & color demutatur,
aegriq; arquato regio de morbo

γίνονται. κινήσεις γὰρ τῆς χολής,
 καὶ μὴ καθαρθείσης, οὐτε
 ροφείην ἴδεται, οὐτε πίπειν. ἀλλὰ
 πάντα βδελύσσεται, καὶ ὥς
 τὰ πολλὰ ἀποκλύεται. ἢ ὅτι κατὰ
 τὴν τὸ φάρμακον, πρὶν ποτὶ μέ-
 σου ἡμέρης οὐδὲν καθάρεται· ὅτι
 μέσου ὅτι ἡμέρης καθαρὸς ὁδός,
 ὑπερείκος γίνεται, ὅτι ἀποκλύεται.
 ἢ ὅτι τῶν πλεονεκτημάτων ὡς
 γίνονται, ὅτι αἵματι τῇ κατάρσει με-
 σῇ ὁ πυρετός, ὑγιής γίνεται. ὅτι
 οὐκ ἔστιν ἡ χολή πρὶς ἰσχυροῖς τῇ πυρε-
 τῇ φάρμακα καθαρτέα ποτὶ
 σφύρειν· ἀλλ' ὅτι πρὶς αἵματι, ὑπο-
 κλύειν χολὴν ὁποσάκις ὁ βούληται
 ἀκινδυνότατον γὰρ. καὶ τὸ αὐτὸν

ἴσως,

tenentur. Bile namq; commota
 & non expurgata, neq; sorbere
 quidquā vult ager, nec bibere,
 sed cuncta fastidit abominatur.
 que, & ut plurimū perit. Iam
 vero si pharmacus continuerit,
 hoc ante medii diem minime
 purgatur; à medio autem die
 nimia purgatione languescit,
 & interit. quod si illa die su-
 perstes fuerit, & simul cum
 purgatione febris remiserit, sa-
 nus enadit. Quapropter in va-
 lidis admodum febribus, medi-
 camenta purgandi vim haben-
 tia minime adhibenda sunt:
 verum si quibusdam opus sit,
 clysterem suffundere oportebit
 quoties voles: minus enim pe-
 riculosum est. Hac eadem ra-
 b

FED. MORELLI

Notæ ad Hippocratis
lib. de Pharmacis.

AFFECTA iam & pē-
nē ad umbilicum de-
ducta διγλώττω Hippocrati-
ci huius opusculi editione,
ad quam solo Cuiaciani
Cod. exemplo vsus fueram,
C. V. amicis, & πολυμαθέ-
πυ beneficio in Belgicam
incidi, quam non ita pridē
μακρείτης Io. Heurnius Vl-
traiectinus,

Οὐ δυνῶν αἰετος ἰατρῆς, ἀλλ' ἔτι

Σίλων,

Βαδύται αἰλοκα τῶν φρενῶν καρ-

πύλινος in APOCRIPTON VO-
lumen Hippocr. contule-
rat. Actum igitur, inquires,
agis?

*Posterius istud dicis quàm
credo tibi, ut Plauti diuer-
bio utar. quid? an pro-
pterea opellæ eadem in re
collocatæ pœnitere me o-
portet? Te iudice vinces,
Lector æquissime, cum edi-
tionem vtramque confer-
re grauatus non fueris.*

*Vnusquisque sua nouerit ire
ua. Equidem*

*Non sine rivali meque &
mea solus amabo.*

Quicquid sit, eruditorum
etiam virorum versioni in-
terpretationive sæpe qua-
b iij

drat quod in Odis suis
 commendat Pindarus, ἐς τὸ
 πᾶν ἐρμηνεύων χαρίζηται. [Τὰ αὖτε
 Φαρμάκων. Attica phrasis est,
 cui editio Heurnij addit
 Ionicam λέγειν, φρήματα, quā
 Erotianus vt Hippocrati-
 cam exponit κτήματα, quasi
 peculium, sed forte an leg.
 χτήματα. Heurnius *actiones*
 vertit. Homero φρήεις effi-
 cacia est. Οὐπὲς γὰρ φρήεις πλε-
 ται κρυεροῖο γόοιο. *Felici caret ef-*
fectu ploratus inanis. Hesy-
 chio αἰεῖς. Nos Atticismū
 expressimus. Basiliius Ma-
 gnus in Esaiam pag. editio-
 nis nostræ 878. scribit Ægy-
 ptios Φαρμακίαις & ἐπισοιδάζ
 ἰδιώσασθαι, *inuentum usumque*

pharmacorum & amuletorum
 seu delinimentorum sibi vindicasse: ex Hom. Odysseæ iv.
 vbi canitur Ægyptum habuisse φάρμακα πολλά μὲν ἐδολα, μεμιγμένα, πολλά δὲ λυγρὰ.
 Pharmaca tum bona, tum permixta, & multa timenda. Plinius lib. vii. H. N. cap. lvi.
 Medicinam Ægyptij apud ipsos volunt reperiam. mox. Herbariam & medicamentariam à Chirone Saturni & Philyræ filio. Ex Pindari Nemeonic.
 O. iii. Ant. iii. Βαθυμύτα Χείρων Λακωνιστὶ φαρμάκων διδάξατο μαλακὸν ἔχει νόμον. vbi τὸ νόμος Scholiastæ signat πλὴν ἐγγεμένῃ τῇ φαρμάκων & πλὴν ἐμπειρίας. qua de remedio-

tum exhibitione peritiâq;
 agitur in hoc aureolo libel-
 lo, quem conferre constat
 admodum iis qui non me-
 dica tractare & exhibere
 solum student, sed & medi-
 cæ id præstare; Etenim al-
 terius altera poscit opem
 res: vt idem Basilius docet
 in illud Esayæ, Μάτε καλῶς
 ποιεῖν. pag. 848. ἐστὶ πὶ ποιῆσαι
 ἰατροὶ, ἀλλ' οὐκ ἰατροὶ καλῶς. οἱ ἰα-
 τροὶ μὲν αὐτὴν τῆς βοτάνης χρῆ-
 σαι ἰατροὶ δὲ τὸ λογισθῆναι τὴν
 ἰαμὴν τῆς βοτάνης, & τὸ παθεῖν
 ἰδίᾳ τῆς καὶ καμῶν, & τὸ μέτε-
 ρος χρῆσιν ἐσκεμμένους.

Pag. 6. lin. α.] εἰκὴ & αἰμα-
 λῶς. negligenter. B. Ambros.
 in ii. oð. Psalm. cxviii. Cu-
 rat me

rat medicus agrotum, sed ne-
gligenter: desidia medici vi-
rus alta vulneris serpit. &c.
videtur Libanium in loco
communī καὶ ἰατρῶν φαρμα-
κείῳ; vbi aureum dictamen
Medicinę proponitur, pag.
52. tom. I. editionis nostrę,
quod vt hisce Aphorismis
Hippocraticis valde con-
sentaneū hīc inferere non
cunctabor. Τῶν ἰατρῶν ὄντων
εἰς τὸ αὐτὸς ὁπιδυμήσαι ὁρίσται,
ὅτι διδασκάλων πρὸς μαθητὰς ἰκα-
νῶς τῆς τέχνης. χρυσόπαιδα ἀσκέει
φιλανθρωπία· μαλέτα· καλοῦ
μυροῦ πρὸς ἐκείνων ὅλην τὴν διδασ-
καλίαν πρὸς ἀναιεῖντα σκοπεῖ· σιωπῶν
ὅτι τοῖς ἀμαρτανότοις συγχωρεῖ τοῖς
φάρμακον κοινῶν καὶ ἰσχυρῶν πρὸς αὐτῶν

νοσημάτων ἤ. &c. consule,
si lubet, Lat. interpretatio-
nem nostrā. pa. 50. edit. no.

Pag. 10. lin. 4. *ἡ ἀμαζία*
ἔαπερ ἐκείνῳ δ. Heurniana
editio habet *ἀπαθής*, pror-
sus abs re, & *ἀ* vera longe ra-
tione remotum, ut cum Lu-
cretio loquar. quòd autem
purissima & efficacissima
quæque pharmaca alimen-
tave, si inscitè & intempe-
stivè præbeantur, effectui
careant; Philo Hebræus in
libro de Iosepho seu de vi-
ta politica, ostendit hac
gemmea *ὑπερκοπή*. *ἰατρὸς οὐκ*
ἔστι μὴ χρῆται διὰ πείρα *ὑπὲρ*
παντὸς τοῦ κάμνοντος, ἀλλ' οὐκ
ἔστι ὑπὲρ εἶα, τὴν πείραν μὴ ὑπερ

μόνους· ἀλλ' ὅππῃ ἂν αὐτοῖς,
 ὅππῃ αὖτε, πληρώσει, κενώσει, ἀπο-
 πῶν μεταβολῶν, ποικίλοι τῶτα
 πορὶ σπουδαίαν, ποτὲ μὲν τῶν,
 ποτὲ δὲ τῶν πορὶ φέρων. *Medi-*
cus (inquit) non unam adhi-
bet omnibus aegris medicinam:
nec verò uni aegroto, affectione
non permanente: sed relaxa-
tiones, intentiones, repletiones,
evacuationes, causarumque
mutationes observando, medi-
camenta variè temperat ad sa-
lutem, modo hæc, modo illa ad-
monens. Quid si Philo hîc
innuat πῶς ὁ ἰατρὸς πρὸς
φάρμακον, καὶ σύγχυσιν· ὅπου αἱ
δυνάμεις ἢ συνιχθεῖται ἢ
διασπασθεῖται, εἰς ἑκάστου μὲν ἰσχυ-
ρὸν ὁππῃ αὐτοῖς. vt grauilli-
 c ij

mus hic autor scribit in
lib. α' ε' α' β' γ' δ' ε' ζ' η' θ' ι' κ' λ' μ' ν' ξ' ο' π' ρ' σ' τ' υ' φ' χ' ψ' ω' . His
porro affinia sunt hæc apud
B. Augustinum in Psalmos.

*Ars Medicina cum eadem
maneat, neque ullo pacto mu-
tetur, mutat tamen præcepta
languentibus, quia mutabilis
est nostra valetudo. Idē epist.
v. ad Marcellinum, Do-
ctrinam constantem mu-
tato præcepto non mutare
instructionem Vindiciani
medici auctoritate firmat.*

*Magnus (inquit) ille nostro-
rum temporum medicus Vind-
icianus, consultus à quodam,
dolori eius adhiberi iussit, quod
in tempore congruere videba-*

tur: adhibuit sanitas consecuta est. Deinde post annos aliquot eadem rursus corporis causa commotus, hoc idem ille putavit adhibendum; adhibuit. Verit in peius. Miratus currit ad Medicum, indicat factum. At ille, ut erat acerri- mus, ita respondit: Ideo male acceptus es, quia ego non iussi: Ut omnes qui audissent parum- que hominem nossent, non eum arte medicinali fidere, sed ne- scio qua illicita potentia, pu- tarent. Unde cum esset à qui- busdam postea stupentibus in- terrogatus, aperuit quod non intellexerant, videlicet illi- citum iam non hoc se fuisse ius- surum.

Pag. 14. αἰχρὰ ᾧ συμφ. hæc
 à Gratio Poëta prisco, in
 Cynegetico, *Tristis medicina*
vocatur. Atenim, - *vitas*
hominum ratione medendi
Porrigere, & satis amplificare
moras; Medici munus esse
 canit M. Ausonius in Pa-
 rentalib. quod ex hoc fon-
 te haustum est. *Ἰατρικὴ πό-*
θαι ἡμῶς τοῖς ἀνθρώποις ἔστι; ἐν
ἐπιδὴ μάχῳι πῶς ὅλῃ τοῖς τέ-
χαις δευῖ τοῖς τοῖς ἰατροῖς. Ἡ-
δεύαυ Medendi ars in pretio
& honore apud homines fuit?
nónne ex eo quod facultate sua
cum morte configere quodam-
modo videatur? adeo vt il-
 lud Herculis apud Staium
 αἰχρὰ usurpare queat;

Duram scio vincere mortem.
Duntaxat ex hac ipsa asser-
tione, Lector veri studio-
se, Hippocratis βραχυλογία
αὐτὰ ἐ σαφένεια, ἐ ἥτος, agno-
scito, de quo Galenus com-
ment. iv. in Hippocrat. de
artubus, sic asseuerat, Οὐ
μόνον ἡ καμνομένων ἀνὴ φαίνεται
κενδύμενος ὁ Ἱπποκράτης, ἀλλὰ ἐ
ἡ ἰατρὰ, ὡς ἀνέγκλητοι ἰδοὺ ἀνὴ
ὅσα πῶς κάμνοισιν ὦσιν, διδο-
κίμῳσι ὅσα πλείστα. Non tantum
singulari cura ac solitudine
agrotantes semper videtur
Hippocrates prosecutus; quine-
tiam id præcipue cordi habuit,
ut medentes inculpati usque-
quaque apud agrotos essent;
necnon celebri professionis fa-
c ilij

ma commendati. Idem quod
que à Basilio M. asseritur
in lib. ad Virgines, pag. 788.
edit. nostræ, his perelegan-
tib. verbis; Οὐ πῆς τιμὴ ἰατρει-
κὴν μεποῖσι τὰ δηλητήρια, καὶ
πάντα σιωπῶντες τὰ νοσοῦντα οἱ δι-
δάσκαλοι. Θεωροῦντες, ἐπὶ τιμῇ
χρῆσιν πύττω ἀντοῖς ὡς καλῶν ο-
ταμῶν ἢ αὐτῇ γνάσῃ ἢ βλαπτοῦντο
ποῦς κακίας ἐφοβούμενοι τὸ
νοῦν, ἀπὸ ἰατρῶν λυμηνέες τῷ
βίου διαχέουσιν. ἀλλ' ἵνα τὰ φθο-
ροποιὰ τῆς φυσικῆς ἀμελῇ. διωκό-
μεως μάστιγες, περισφύλλαντα
μόν' ὧντα ἀνθρώποις διωκόμενοι
ὁπισυμῶν δέ που τοῖς σώμασι διὰ
τῆς ὁπισθήμης ἀέλωσι. hoc est,
ut interpreter: Non his qui
medicam persequuntur artem,

Doctores noxia & letifera,
omniaque summam morbos
gignentia speculando, ad ho-
rum usum ipsos cohortantur:
ut ledentium notitia quasi
viatico ad malignitatem in-
structa mente, pro medicis pe-
stes vite evadant: sed potius
ut exitiosa naturali nostrae fa-
cultati edocti: praecaveant ist-
haec adversis viribus, & quid-
quid insuper accidit corporibus
suentiae adminiculo tollant. Ad
hanc Medici cautionem fi-
demque pertinet quod à B.
Ambrosio scribitur S. ad
fer. 11. post Dom. 11. quadr.
Bonus medicus poculum, quod
egro daturus est, prior gustat,
ut peritiam artis suae ante in se

ipse demonstret, & experimen-
tum ager accipiens, securus sit
de poculo, securior de salute.
Item in expos. Psalm. 36.
Medicus non statim adhibet
medicamenta languori: si do-
lor feruet, fomenta adhibet, ut
mitescat dolor: si febris exae-
stuat, remedi tempus expectat:
ipsum potum sitientibus nega-
re consuevit. At medicorum
præcepta dici verè non possent,
(ait Tullius) si quæ in scy im-
peritiqua pro salutaribus mor-
tifera conscripserint. Hinc
tristes hæ Sidonij querelæ:
Medicorum consilia. Vitamus
assidentum disidentumque, qui
parum docti & satis seduli
languidos multos officiosissime

occidunt. Sane contubernio nostro iure amicitiae iustus adhibebitur, quem si iocari liberet in tristibus, facile conuincerem, Chironica magis institutum arte, quam Machaonica. Quò diligentius postulandus est Christus obsecrandusque, ut valetudini, cuius curationem cura nostra non inuenit, potentia superna medeatur. Hæc pia est clausula hymni. Synesij:

Δὲς ὃ ἰδέσθαι

Σάπρ' Ἰνσοῦ

Ζαθέας αἰγλῶν

Σαί, εἶθ' αὖ φανείς

Μέλπω ἀνδρῶν

Ψυχῶν πάντων,

Πάντων γένων,

Γὰρ σὺν μεγάλῳ,

Πιθίματι ἢ αἰγῇ.

Pag. 10. lig. 3. χρὴ οὖν πρὸ

[En πτερυγιασμένον, χολαζωγῇ,
φλεβιαζωγῇ, υδραζωγῇ, & με-
λανιαζωγῇ, suppedicans bi-
liosus, pituitosis, hydro-
picis & melancholicis præ-
sensissimum remedium,
quod Græci πτερυγια βοήθη-
μα ἐκάστω πτιθίματι πτερυγιακῇ
dicunt. Sic, ait Ambr.

*Queritur agrote certa me-
dicina salutis.*

Pag. 12. med. ὡς ὁ σκληρῶν.]
duram aluum: Callimachus
in Epig. de part. corp. νεῖαι-
εαὶ ἀχρεῖον, ingratum vo-
cat abdomen.

Pag. 14. πῶς χρῆμα ἐκτείνειν.

Homerus Iliad. N. ver. 279.

• κακοῦ σφέπιται χροὺς ἄλλου.
δὲς ἄλλη.*Imbellis solet immutare subinde
de colorem.*

Pag. 16. li. pen. ὑποκλύζειν.

8c pag. 18. κλυσιμύοις χρέεσσι,
aluum subducere οἰεμαπ.idem Hippocrat. lib. 3. de
morb. χροὶν ὅλην σιδροειδὲς σφό.

δρα ὅτι χλωροπύρη. Gal. in

Aphor. Hipp. com. 4. 8c in
def. med. Pau. Aegin. lib.

3. cap. 50. Ibid. lin. ὑπο-

κλύειν in Heurn. edit.

ὑποκλύειν perperam. Erotia-

nus in lex. Hipp. exponit

ὑποκλύειν ὡς ὁμοῖον. Georgius Pi-

fides de Ictericorum colo-

re aruginoso ἐκφραστὶ ποῦ.

rica venustissime clysterem
 seu clysmum describit his
 elegantiss. Senariis de Ibi-
 de aue huius medicinalis
 purgatorij inuentrice,

Ιβίς ὃ πρίων δύπρῃ διδασκάλων,
 Καὶ τὸ Γαλλικὸν δεικνύται σφω-
 πέρα.

Τῆς γὰρ κατώθι ἐμφραγείσης ὀξύ-
 δου,

Αμνηχανόσα πῶς αὐτοῖς τὴν δύ-
 ραν,

Τὸν μακρὸν ἐκπίνασα λοξῶς αὐ-
 χήνα,

Σίφωνα γοργὸν πεκτιλύνει τὸ σῶμα,
 Καὶ χυλοὶ ἀλγυῆς ἐμβολοῦσα πῖς

ἔσω,
 Τὰ ξηρὰ ῥόδοντις ὀξυφύρτωσι

βαρύνει.

AD HIPPOCR. 39
Quæ Trimetra iam pridem
sic reddidi Lat.

Quales at Ibis atra doctores
habet?
Quæ ipso Galeno in hoc vide-
tur doctior,
Quòd, quando clausus est mea-
tus infimus,
Incerta quo pacto referat hanc
ianuam,
Oblongum in obliquum latus
collum exerit,
Siphunculi in modum suum
rostrum struens,
Salsumq; fundens visceri suc-
cum intimo,
Sic arida his fluxio onera tru-
dit foras.

Cernis hic χυλὸν δ' ἄμυνε ἐμὲ δά-
 λειν saltem acremve succum
 infundere, τῷ ὑποκαύζειν re-
 spondere. Quod ad Ibis
 φύσιν ἰήπειρα pertinet (quam
 animantibus plerisque tri-
 buit Marcellus in ἰατρικῇ
 πρὸς ἰχθύων fragmento olim
 à me edito) adis Herodo-
 tum l. 1. Plinium l. 8. cap.
 27. Plutarch. de solertia
 anim.

Hic tibi non inuito, opi-
 nor, Lector humanissime,
 subiiciam suauissimum gra-
 uissimūque Epodum seu
 Pæana Ariphronis Lyrici
 Sicyonij in Sanitatem, A-
 napæstico Carmine pridē
 à nobis expressum:

Χρίσις

Υγίεια προσβίστα μακάρων
 Μίτ'α σου ναίοιμι
 Τὸ λεπτόμυτον βιοταῖ.
 Σὺ δὲ μοι ἀφ' ὧρων σπύοικας εἶπες.
 Εἰ γὰρ τις ἢ πλοῦτον χεῖρς ἢ πικρὸν
 Τὰς ἰσοδαίμονας τ' αἰθρώποισ
 Βασιλίδος ἀρχαῖς, ἢ πόθων
 Οὐκ κρυφίοις Αφροδίτης ἀγκύσ
 Σπρωδύμεν.
 Ἡ εἶπες ἄλλα θεόθεν ἀνθρώποισι
 Πύρρις
 Ἡ ποίων ἀμνητὰ πέφανται.
 Μίτ'α σὺ μάχμεθα Υγίεια
 Τέθνηκε πάντα, ἔλαμπι χεῖρ.
 τωι εἶαρ.
 Ζεῖν δ' ἔχουσιν ἔπος θιδαίμων.

Disarum antiquissima SA-
 NITAS
Vinā semper tecum habitare,
 d

*Animus dum meum hos regeret
artus.*

*Placeant nostri tibi Diva Lares.
Nam si gratia opum est aut
sobolis,*

*Superisque homines reddentis
pares*

*Regalis honoris, amorisque
Occultis quos Veneris laqueis
Carpimus : Aut si qua Viris à
Deo*

*Missa voluptas, requies ve ma-
li est:*

*Vbi ades cumque alma fauens
Sanitas*

*Florent omnia : Charitum Ver-
nitet.*

Te sine nulli esse beato licet.

28

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ

Ἐπιτάφιος.

Θεσσαλὸς Ἰπποκράτης, Κῆρος
γῆρος, ἐνθάδ' ἐκίπται,
Φοῖβ' ἀπὸ ρίζης αἰτιάται γεγραώς,
Πλείστα ἔσπασα νόσων σήσεις ὀπλοῖς
ὕμνους,
Δόξαν ἔλατ' πολλῶν ἐτύχη, ἀλλὰ
πύρην.

Idem Latine de eodem.

è 3. Anthol. epigr.

*Thessalus Hippocrates, Com
genere, hic situs ingens,
Progenies Phœbi, clara Dei
Ioboles.*

d ij

*Hic morborum, armis, praeda-
ra trophaea salutis
struxit, & arte amplius, haud
sorte, decus retulit.*

AD

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΦΙΛΟΥΣ
φιλάτρους.

*Vos Asclepiadae Hippocratis
meliora probantes
Dogmata, perpigeat deterio-
ra sequi.*

SYLLABVS AVCTORVM,
rerum, diffionum, in Hipp. lib.
& MORELLI Notis ad Hipp.

A	Egyptiorum inuentum p.	22.23
Æschyli	verf. de Amphiar.	20
Ambrosiana		24.25
Amphiarus	apud Æsch.	p.20
Aræti	perfecta actio	p.22
Ariphronis	hymnus	40.41
Augustini	loci	28.29
Aulonij	dist.	30
Basiliana		22.23.24
Chiron	Æsculapij doctor.	23
Clysteris	vfus falubris	37.38
Erotianus	expositor Hippocr.	37
Ciceronianum		34
Febris	exæftuans	p.34
Galenus	de Hippocr.	32
Georgij	Pifidæ Trimetri	38.39
Gratij	Cynegeticum	30

Herbaria Plin.	24
Hippoer. lib. de Pharm. fructus	24
Homericæ	23
Ibis	38 39
Io. Heurnij editio Aphorism.	
Hipp. 20. emendatur	26. 37
Iustus med.	35
Libanij locus	25
Lucretius	26
Medica facere, & medice, differunt.	24
Medicamentaria, Plin.	23
Medicament. temperatio	27. 28
Medicinæ inuentum, præcepta	22. 23
Medici munus	27. 30
Νικησ φάρμα. quid	24
Φαρμακείαι Egypt.	22. 23
Pindarica	23
Philonis loci	26. 27
Plinius illustratus	23
Plautinum	21
Πράγμα, φάρμακον	22

Statij Herc.	30. 31
Τετραφάρμακοι, χολαγωγοί, φλεβομαγωγοί, ὑδρωγωγοί, μαλαρωγοί,	27. 28
Vindiciani med. peritia & prudentia	28. 29
Πίσις	33. 25

APPENDIX

AD NOTAS.

Insignis loc⁹ est de medicæ artis cū mathesi cognitione apud Aristidē Quintil. l. iiii. de Musica, cuius operis Græci adhuc inediti editionem vtrique lingua propediē dare cogitamus. Inde hæc pauca interim huc transferre ex versione nostra visum est. *Ars medi-*

APPENDIX.

ea omnia ferme per numeros & palpitationum perceptiones, & periodicorum typorum proportionibus representat, quarum imaginum alie consonis respondentes rationibus, tum duplo, ut febris quotidiana, tum fescuplo ut febres tertiana, tum epurito, ut febres quartana. Idem extremo lib. docet, Sanitatem Iustitiæ respondere propter corporis dotiū inter se consensum, his verbis, τῆς σωματικῆς οὐπὶ μίας ἰσχύος ἀνδρογυνὴ ἀνδρὶα, διὸ & δουαδι. καὶ ἄλλος ὁ στοιφοσιων, διὰ τὰς οὐ μωρὸν & ἡωμῶς συμμετρείας, διὸ & τειάδι. ὑγίαν ὁ διακαιοσιών, διὰ τὴν πρὸς ἑλληλα ἐμείοισιν πύτων.